

@Natuurmonumenten.nl>

From:

Sent: Friday, October 11, 2019 16:52:19

To:

Cc:

Subject: FW: Volkerak

Attachments: Visie CDN inzake Krammer Volkerak.pdf; Persbericht - Beslissing over Volkerak zoet of zout vergt meer onderzoek_9 okt.docx

---

Dag ,

Ik sprak vanochtend enkele statenleden en die vroegen mij naar het standpunt over het Volkerak. Ik was in de veronderstelling dat de brief vanuit de Coalitie Delta Natuurlijk (CDN) ook naar hen was gestuurd (en niet alleen naar de ministeries en gedeputeerden), maar voor de zekerheid hierbij met het verzoek deze aan de statenleden door te sturen. Voor meer informatie ben ik voor jou en de statenleden bereikbaar.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

Vereniging Natuurmonumenten

Extern beleid Zeeland, Volkerak en Zuid-Hollandse Eilanden (Zuidwestelijke Delta)
Rentmeester Zeeland

Postadres: Postbus 9955, 1243 ZS 's-Graveland

M 06

E

T

W www.natuurmonumenten.nl

Doe mee met Natuurmonumenten en bescherm natuur in Nederland.

Volkerak zoet of zout moet geen overhaaste beslissing zijn

Het Krammer Volkerak ligt op de grens van Zuid-Holland, West-Brabant en Zeeland. Vóór de Deltawerken in 1987 stond het gebied in directe verbinding met de zee en rivieren. Het was een gebied met brak getijdenwater met estuariene natuur. Door de afsluiting met onder meer de Philipsdam werd het gebied een zoetwatergebied, zonder stroming en tij. De kwaliteit van het gebied ging hierdoor achteruit.

Langzaam herstel en afwijzing plan zout Krammer Volkerak

In de afgelopen jaren is de ecologische kwaliteit van het Krammer Volkerak verbeterd en heeft het zich ontwikkeld tot een belangrijk gebied voor allerlei soorten vogels. Om de ecologische waterkwaliteit van het Krammer Volkerak op de lange termijn te behouden, heeft het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat voor het Krammer Volkerak een plan opgesteld, *de Visie Krammer Volkerak* met het voorstel het water opnieuw zout te maken. De organisaties verenigd in de Coalitie Delta Natuurlijk hebben dit plan afgewezen, omdat er met dit plan niet wordt beoogd de natuur direct te verbeteren. Het plan van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat levert dan ook geen natuurwinst op, wat wel zou moeten voor zo'n belangrijk natuurgebied.

ZOUT of ZOET

Het huidige kabinet heeft wel middelen vrijgemaakt om de natuur in onze Delta te verbeteren in de *Programmatiese Aanpak Grote Wateren*. De vraag die nu voorligt is of de natuur gebaat is bij een doorontwikkeling van een zoet systeem of bij een omslag naar een zout Krammer Volkerak.

De samenwerkende natuurorganisaties vinden het noodzakelijk om eerst onderzoek te doen naar de toekomst van het Krammer Volkerak en welke onzekerheden en opties er zijn. Er moet worden gestreefd naar een stabiele ecologische situatie in het Krammer Volkerak waarbij diverse factoren in acht worden genomen waaronder ook de effecten van klimaatverandering, zoals de impact van een grillige toevoer van rivierwater en toenemende verzilting.

Om bovengenoemde redenen is de Coalitie Delta Natuurlijk van mening dat eerst een studie gedaan moet worden en met alle betrokkenen samengewerkt moet worden om de juiste feiten op tafel te krijgen.

Brief aan de minister

Coalitie Delta Natuurlijk heeft middels een brief aan minister Van Nieuwenhuizen deze visie voorgelegd. Door natuurwaarden mee te nemen in de overwegingen voor zoet en zout in het Krammer Volkerak, krijg je een afgewogen beeld en kan een eerste natuurherstelplan worden gerealiseerd. En dat herstel is nog altijd hard nodig.

De Coalitie Delta Natuurlijk is een samenwerkingsverband van Brabants Landschap, Brabantse Milieufederatie, Het Zeeuwse Landschap, Natuurmonumenten, Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer, Vogelbescherming Nederland, WNF, Zuid-Hollands Landschap en ZMf.

Aan: Ministerie van I&W, t.a.v. Minister Van Nieuwenhuizen
Provincie Zeeland, t.a.v. Gedeputeerde Pijpelink
Provincie Brabant, t.a.v. Gedeputeerde Grashoff
Provincie Zuid-Holland, t.a.v. Gedeputeerde Baljeu

Afzender:
Coalitie Delta Natuurlijk

Middelburg, 2 oktober 2019

Betreft: visie Coalitie Delta Natuurlijk inzake Krammer Volkerak

Geachte mevrouw van Nieuwenhuizen,

Afgelopen jaren hebben Rijk en regio gewerkt aan de Rijksstructuurvisie Grevelingen-Volkerak-Zoommeer (RGV), met als doel de waterkwaliteit van deze wateren duurzaam te verbeteren. Momenteel wordt binnen de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) ook gewerkt aan de problematiek van andere deltawateren. Als coalitie zijn wij zeer verheugd met de gekozen aanpak. De voorgestelde maatregelen in de Ooster- en Westerschelde ondersteunen wij en wij dragen graag proactief bij aan een optimale uitvoering van deze maatregelen. Ongelukkigerwijs is er onduidelijkheid ontstaan over de visie van de Coalitie Delta Natuurlijk (CDN) op het proces rondom het Krammer Volkerak. Dit willen we graag door middel van deze brief verhelderen.

CDN is van mening dat er momenteel onvoldoende inzicht is op een perspectief dat leidt tot natuurwinst voor het Krammer Volkerak, mede door de nieuwste inzichten inzake klimaatverandering. De nieuwe ontwikkelingen binnen de PAGW bieden de mogelijkheid om de komende jaren te benutten voor een gedegen MIRT verkenning waarbij een natuurplan, naast waterkwaliteit en veiligheid, een belangrijk onderdeel van het traject zal worden. Momenteel wordt bij het Project Getij Grevelingen de optimale realisatie van natuurwaarden meegenomen in het traject. CDN wordt hierbij intensief betrokken en is zeer tevreden over de gang van zaken. CDN stelt een soortgelijke aanpak voor vanaf de beginfase van de MIRT verkenning, zodat er voor het Krammer Volkerak een eerste natuurherstelplan kan worden gerealiseerd. In afwachting van de uitkomsten van de MIRT zien wij geen aanleiding om de nu voorgestelde bedragen voor de verschillende ingrepen aan te passen.

CDN is graag in gesprek met betrokken organisaties om een constructieve bijdrage te leveren aan het proces en te komen tot de realisatie van een duurzaam en integraal gezond functionerend ecosysteem (onderwater- én bovenwaternatuur) in het Krammer Volkerak.

Met vriendelijke groet,
namens Het Zeeuwse Landschap, Natuurmonumenten, Wereld Natuur Fonds, Vogelbescherming Nederland,
Brabants Landschap, Brabantse Milieufederatie, Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland, Zuid-Hollands Landschap

tra von Harras,
directeur ZMF

